

**АҚ «Алматы Технологиялық Университеті»
Инновациялық білім беру технологиялары орталығы**

**Инклюзивті оқытуда цифрлық білім беру
платформасын пайдалану бойынша әдістемелік
ұсынымдар**

Алматы, 2025

Андатпа

Бұл әдістемелік ұсыныстар <https://skills.atu.kz> цифрлық білім платформасын пайдалану жағдайында инклюзивті оқыту аясында оқытушыларға, тәлімгерлерге және білім беру процесінің ұйымдастырушыларына қолдау көрсету мақсатында әзірленді. Ұсыныстар әртүрлі білім қажеттіліктері бар, соның ішінде денсаулығына шектеуі бар тұлғалар үшін қолжетімді, ыңғайлы және тиімді оқу ортасын құруға бағытталған.

Әдістемелік ұсыныстар Қазақстан Республикасының білім беру және инклюзия саласындағы негізгі нормативтік-құқықтық актілеріне сәйкес келеді, атап айтқанда:

- Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III «Білім туралы» заңы (2025 жылғы 15 сәуірдегі өзгерістер мен толықтыруларымен), ол әрбір азаматтың қолжетімді және сапалы білім алу құқын, соның ішінде инклюзивті ортада білім алу құқын бекітеді;
- Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2024 жылғы 30 желтоқсандағы № 1143 «Қазақстан Республикасындағы 2025–2030 жылдарға арналған инклюзивті саясат тұжырымдамасын бекіту туралы» қаулысы, онда барлық оқушылар категориялары үшін тең жағдай жасау және цифрландыру қажеттілігі айқындалған;
- Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 20 ақпандағы № 288-V ҚРЗ «Мүгедектердің құқықтары туралы БҰҰ конвенциясын ратификациялау туралы» заңы, ол мемлекеттен универсалдық дизайн мен қолдау технологияларын енгізу арқылы білімге тең қолжетімділікті қамтамасыз етуді талап етеді.

Ұсыныстарда skills.atu.kz платформасын инклюзивтілік тұрғысынан пайдалану практикалық аспектілері қарастырылған: материалдарды бейімдеуден бастап кері байланыс ұйымдастыру және дифференциацияланған бағалау әдістеріне дейін.

Инклюзивті білім беру саласында электрондық оқыту технологиясын пайдалану (skills.atu.kz білім беру платформасының мысалында)

Қазіргі электрондық оқыту технологиялары инклюзивті білім беруді жүзеге асыруда маңызды рөл атқарады, денсаулығына шектеуі бар (ШДМ) және мүгедектігі бар оқушылар үшін білім беру процесінің қолжетімділігі, икемділігі және жекелендірілген түрде өтуін қамтамасыз етеді. Инклюзивті тәжірибені қолдайтын тиімді құралдардың бірі — <https://skills.atu.kz> цифрлық білім беру платформасы.

Бұл платформа Қазақстан Республикасының заңнамасында қарастырылған цифрлық білім беру ортасына қойылатын талаптарға сай, қолжетімділік, бейімделу және ашықтық принциптерін жүзеге асырады.

1. YouTube видеоматериалдарының қолжетімділігі

skills.atu.kz платформасында орналасқан барлық видео сабақтар ресми YouTube арнасындағы сыртқы сілтемелер арқылы қолжетімді. Бұл:

- тыңдау қабілеті бұзылған студенттер үшін өте маңызды **субтитрлерді** баптауға мүмкіндік береді;
- когнитивтік немесе неврологиялық ерекшеліктері бар оқушыларға ақпаратты жақсырақ қабылдауға көмектесетін **ойнату жылдамдығын** басқаруды қамтамасыз етеді;
- видеоны **кез келген құрылғыда** (смартфон, ноутбук, планшет) ыңғайлы уақытта көруге мүмкіндік береді.

2. Оқу материалдарының универсалды форматтары

Барлық теориялық және практикалық материалдар, соның ішінде лекциялар, әдістемелік нұсқаулықтар және практикалық тапсырмалар келесі форматтарда жүктелген:

- **PDF** – оқу және басып шығаруға ыңғайлы;
- **Word (doc/docx)** – студентке қаріп өлшемін, фонын өзгертуге, ескертпелер қосуға мүмкіндік береді;
- **RAR**-архивтер – модульдердің толық жиынтықтарын жүктеуге қолайлы.

Бұл материалдарды **компьютерге, ноутбукке немесе басқа құрылғыға** жүктеп алып, **автономды түрде** жеке қажеттіліктерге бейімдеп пайдалануға болады.

3. Нормативтік құжаттарға сәйкестігі

Платформадағы барлық цифрлық ресурстар:

- **Жаппай ашық онлайн курстарды (MOOC) әзірлеу туралы Ережеге** сәйкес;
- **Цифрлық білім беру ресурстарын (ЦББР) әзірлеу туралы Ережеге** сәйкес;
- **бірегей дизайн үлгісі** бойынша дайындалған, бұл ақпараттың біркелкілігі, құрылымдылығы және оңай қабылдануын қамтамасыз етеді.

Осылайша, skills.atu.kz платформасы инклюзивті білім берудің қазіргі талаптарына жауап береді: қолжетімді форматтар, бейімделген видеоматериалдар ұсынады және ШДМ бар оқушылардың жеке қажеттіліктеріне бағытталған. Мұндай технологияларды қолдану білім беру мүмкіндіктерін айтарлықтай кеңейтеді, барлық студенттердің физикалық немесе психоэмоционалдық ерекшеліктеріне қарамастан тең қатысуына және сәтті әлеуметтенуіне септігін тигізеді.